

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, XXX

Proiect de

REGULAMENT (CE) nr. .../2009 AL COMISIEI

din [...]

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1702/2003 de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor, precum și certificarea întreprinderilor de proiectare și producție

(text cu relevanță pentru SEE)

Proiect de

REGULAMENT (CE) Nr. .../... AL COMISIEI

din

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1702/2003 de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor, precum și certificarea întreprinderilor de proiectare și producție

(text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 80 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 februarie 2008 privind normele comune în domeniul aviației civile și instituirea unei Agenții Europene de Siguranță a Aviației și de abrogare a Directivei 91/670/CEE a Consiliului, a Regulamentului (CE) nr. 1592/2002 și a Directivei 2004/36/CE¹ și în special a articolului 5 alineatul (5),

întrucât:

- (1) Pentru a menține un nivel ridicat și uniform de siguranță a aviației în Europa, este necesar să se introducă modificări la cerințele și procedurile de certificare a aeronavelor și produselor, reperelor și dispozitivelor aferente, precum și a întreprinderilor de proiectare și producție, în special, să se elaboreze normele privind emiterea certificatelor de omologare restricționate și a certificatelor de navigabilitate restricționate.
- (2) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 trebuie modificat în consecință.
- (3) Măsurile prevăzute prin prezentul regulament se bazează pe avizul² emis de Agenția Europeană de Siguranță a Aviației (denumită în continuare „Agenția”), în conformitate cu articolul 17 alineatul (2) litera (b) și articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.
- (4) Măsurile stabilite prin prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului înființat prin articolul 65 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.

---

¹ JO L 79, 19.03.2008, p.1

² Avizul 03/2009 privind „CertIFICATELE de omologare restricționate și certificatele de navigabilitate restricționate”.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 se modifică după cum urmează:

1. Se adaugă un articol nou, 2f, după cum urmează:

„Articolul 2 litera (f)

Autorizarea proiectului aeronavei

Condițiile de navigabilitate specifice emise de către agenție sau cele în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1702/2003 înainte [*de intrarea în vigoare a prezentului regulament de modificare*], vor fi considerate ca reprezentând autorizația proiectului aeronavei pentru aeronava în cauză.”

2. Anexa (Partea 21) se modifică în conformitate cu anexa la prezentul regulament.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Comisie

ANEXĂ

1. Anexa (Partea 21) la Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 se modifică după cum urmează:

(1) cuprinsul se înlocuiește cu următorul text:

„*Cuprins*

21.1 Generalități

SECȚIUNEA A — CERINȚE TEHNICE

CAPITOLUL A — DISPOZIȚII GENERALE

21A.1A Domeniu de aplicare

21A.1B Terminologie

21A.2 Angajament din partea unei alte persoane decât solicitantul sau titularul unui certificat

21A.3 Avarii, funcționare necorespunzătoare și defecțiuni

21A.3B Dispoziții privind navigabilitatea

21A.4 Coordonare între proiectare și producție

CAPITOLUL B — CERTIFICATE DE OMOLOGARE DE TIP ȘI CERTIFICATE DE OMOLOGARE RESTRICȚIONATE

21A.11 Domeniu de aplicare

21A.12 Certificat de omologare restricționat

21A.13 Eligibilitate

21A.14 Demonstrarea capacității

21A.15 Cerere

21A.16A Coduri de navigabilitate

21A.16B Condiții speciale

21A.17 Condițiile aplicabile ale omologării

21A.18 Stabilirea cerințelor aplicabile privind protecția mediului și a specificațiilor de omologare aplicabile

21A.19 Modificări care necesită un nou certificat de omologare de tip sau de omologare restricționat

21A.20 Conformitate cu condițiile aplicabile ale omologării și cu cerințele privind protecția mediului

21A.21 Eliberarea unui certificat de omologare de tip sau a unui certificat de omologare restricționat

21A.31 Proiectul de omologare

21A.33 Verificări și probe

21A.35 Probe în zbor

21A.41 Certificat de omologare de tip și certificat de omologare restricționat

21A.44 Obligațiile titularului

21A.47 Transfer

21A.51 Durata și menținerea valabilității

21A.55 Evidența documentelor

21A.57 Manuale

21A.61 Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

(CAPITOLUL C – *NU SE APLICĂ*)

CAPITOLUL D — MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE OMOLOGARE DE TIP ȘI ALE CERTIFICATELOR DE OMOLOGARE RESTRICȚIONATE

21A.90 Domeniu de aplicare

21A.91 Clasificarea modificărilor privind proiectul de omologare

21A.92 Eligibilitate

21A.93 Cerere

21A.95 Modificări minore

21A.97 Modificări majore

21A.101 Stabilirea specificațiilor referitoare la omologare și a cerințelor aplicabile privind protecția mediului

21A.103 Eliberarea aprobării

21A.105 Evidența documentelor

21A.107 Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

21A.109 Obligații și marcaj EPA

CAPITOLUL E — CERTIFICATE DE OMOLOGARE DE TIP SUPLIMENTARE

21A.111 Domeniu de aplicare

21A.112A Eligibilitate

21A.112B Demonstrarea capacității

21A.113 Solicitarea unui certificat de omologare de tip suplimentar

21A.113B Certificat de omologare restricționat suplimentar

21A.114 Demonstrarea conformității

21A.115 Eliberarea unui certificat de omologare de tip suplimentar

21A.116 Transfer

21A.117 Modificarea părții din produs care face obiectul certificatului de omologare de tip suplimentar

21A.118A Obligații și marcaj EPA

21A.118B Durata și menținerea valabilității

21A.119 Manuale

21A.120 Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

CAPITOLUL F — FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA
ÎNȚREPRINDERII DE PRODUCȚIE

21A.121 Domeniu de aplicare

21A.122 Eligibilitate

21A.124 Cerere

21A.125A Eliberarea unei scrisori de aprobare

21A.125B Constatări

21A.125C Durata și menținerea valabilității

21A.126 Sistem de verificare a producției

21A.127 Probe: aeronave

21A.128 Probe: motoare și elice

21A.129 Obligațiile producătorului

21A.130 Declarația de conformitate

CAPITOLUL G — APROBAREA ÎNȚREPRINDERII DE
PRODUCȚIE

21A.131 Domeniu de aplicare

21A.133 Eligibilitate

21A.134 Cerere

21A.135 Eliberarea aprobării întreprinderii de producție

21A.139 Sistem de calitate

21A.143 Prezentare

21A.145 Cerințe privind aprobarea

21A.147 Modificări ale întreprinderii de producție aprobate

21A.148 Schimbarea sediului

21A.149 Transfer

21A.151 Condiții privind aprobarea

21A.153 Modificarea condițiilor de aprobare

21A.157 Investigații

21A.158 Constatări

21A.159 Durata și menținerea valabilității

21A.163 Prerogative

21A.165 Obligațiile titularului

CAPITOLUL H — CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE RESTRICȚIONATE

21A.171 Domeniu de aplicare

21A.172 Eligibilitate

21A.173 Clasificare

21A.174 Cerere

21A.175 Limba

21A.177 Amendamente sau modificări

21A.179 Transfer și reemitere în cadrul statelor membre

21A.180 Verificări

21A.181 Durata și menținerea valabilității

21A.182 Identificarea aeronavei

21A.183 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Cerere de autorizare a proiectului

21A.185 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Stabilirea specificațiilor de navigabilitate specifice și a cerințelor privind protecția mediului

21A.187 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Conformitate cu specificațiile de navigabilitate specifice și cu cerințele privind protecția mediului

21A.189 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Autorizația de proiectare a aeronavei

21A.191 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Obligațiile titularului autorizației de proiectare

21A.192 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Eliberarea autorizației de proiectare și a certificatului de navigabilitate restricționat în cazul revocării sau restituirii certificatului de omologare de tip

21A.193 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Eliberarea certificatelor de navigabilitate restricționate rezultând din revocarea certificatelor de omologare de tip

21A.195 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Autorizația de proiectare privind conținutul și valabilitatea aeronavei

21A.196 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Autorizarea modificărilor la proiectul aeronavei

21A.197 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Autorizația privind proiectul de reparații

CAPITOLUL I — CERTIFICATE DE ZGOMOT

21A.201 Domeniu de aplicare

21A.203 Eligibilitate

21A.204 Cerere

21A.207 Amendamente sau modificări

21A.209 Transfer și reemitere în cadrul statelor membre

21A.210 Verificări

21A.211 Durata și menținerea valabilității

CAPITOLUL J — APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PROIECTARE

21A.231 Domeniu de aplicare

21A.233 Eligibilitate

21A.234 Cerere

21A.235 Eliberarea aprobării întreprinderii de proiectare

21A.239 Asigurarea calității proiectului

21A.243 Date

21A.245 Cerințe privind aprobarea

21A.247 Modificarea sistemului de asigurare a calității proiectului

21A.249 Transfer

21A.251 Condiții de aprobare

21A.253 Modificarea condițiilor de aprobare

21A.257 Investigații

21A.258 Constatări

21A.259 Durata și menținerea valabilității

21A.263 Prerogative

21A.265 Obligațiile titularului

CAPITOLUL K — REPERE ȘI DISPOZITIVE

21A.301 Domeniu de aplicare

21A.303 Conformitatea cu cerințele aplicabile

21A.305 Aprobarea reperelor și dispozitivelor

21A.307 Aprobarea reperelor și dispozitivelor în vederea instalării

(CAPITOLUL L — *NU SE APLICĂ*)

CAPITOLUL M — REPARAȚII

21A.431 Domeniu de aplicare

21A.432A Eligibilitate

21A.432B Demonstrarea capacității

21A.433 Proiectul de reparații

21A.435 Clasificarea reparațiilor

21A.437 Eliberarea aprobării pentru proiectul de reparații

21A.439 Fabricarea pieselor de schimb

21A.441 Executarea reparației

21A.443 Limitări

21A.445 Defecțiuni neremediate

21A.447 Evidența documentelor

21A.449 Instrucțiuni pentru menținerea navigabilității

21A.451 Obligații și marcaj EPA

(CAPITOLUL N — *NU SE APLICĂ*)

CAPITOLUL O — AUTORIZAȚII ETSO

21A.601 Domeniu de aplicare

21A.602A Eligibilitate

21A.602B Demonstrarea capacității

21A.603 Cerere

21A.604 Autorizație ETSO pentru un bloc de alimentare auxiliar
(APU)

21A.605 Documente necesare

21A.606 Eliberarea autorizației ETSO

21A.607 Prerogativele autorizației ETSO

21A.608 Declarație referitoare la proiect și performanțe (DDP)

21A.609 Obligațiile titularilor de autorizații ETSO

21A.610 Aprobarea abaterilor de la standardele de performanță

21A.611 Modificarea proiectului

21A.613 Evidența documentelor

21A.615 Inspecția din partea agenției

21A.619 Durata și menținerea valabilității

21A.621 Transfer

CAPITOLUL P — AUTORIZAȚIA DE ZBOR

- 21A.701 Domeniu de aplicare
- 21A.703 Eligibilitate
- 21A.705 Autoritatea competentă
- 21A.707 Solicitarea unei autorizații de zbor
- 21A.708 Condițiile de zbor
- 21A.709 Solicitarea pentru aprobarea condițiilor de zbor
- 21A.710 Aprobarea condițiilor de zbor
- 21A.711 Eliberarea unei autorizații de zbor
- 21A.713 Modificări
- 21A.715 Limbă
- 21A.719 Transfer
- 21A.721 Inspecții
- 21A.723 Durata și menținerea valabilității
- 21A.725 Reînnoirea unei autorizații de zbor
- 21A.727 Obligațiile titularului unei autorizații de zbor
- 21A.729 Înregistrarea

CAPITOLUL Q — IDENTIFICAREA PRODUSELOR, REPERELOR ȘI DISPOZITIVELOR

- 21A.801 Identificarea produselor
- 21A.803 Tratarea datelor de identificare
- 21A.804 Identificarea reperelor și dispozitivelor
- 21A.805 Identificarea reperelor cu un grad ridicat de complexitate
- 21A.807 Identificarea articolelor ETSO

SECȚIUNEA B — PROCEDURI PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE

CAPITOLUL A — DISPOZIȚII GENERALE

- 21B.5 Domeniu de aplicare
- 21B.20 Obligațiile autorității competente
- 21B.25 Cerințe privind organizarea autorității competente
- 21B.30 Proceduri documentate
- 21B.35 Modificarea organizării și procedurilor
- 21B.40 Soluționarea litigiilor
- 21B.45 Raportare/coordonare
- 21B.55 Evidența documentelor
- 21B.60 Dispoziții privind navigabilitatea

CAPITOLUL B — CERTIFICATE DE OMOLOGARE DE TIP ȘI
CERTIFICATE DE OMOLOGARE RESTRICȚIONATE

(CAPITOLUL C — *NU SE APLICĂ*)

CAPITOLUL D — MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE
OMOLOGARE DE TIP ȘI ALE CERTIFICATELOR DE
OMOLOGARE RESTRICȚIONATE

CAPITOLUL E — CERTIFICATE DE OMOLOGARE DE TIP
SUPPLEMENTARE

CAPITOLUL F — FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA
ÎNȚREPRINDERII DE PRODUCȚIE

21B.120 Investigații

21B.125 Constatări

21B.130 Eliberarea scrisorii de aprobare

21B.135 Menținerea scrisorii de aprobare

21B.140 Modificarea scrisorii de aprobare

21B.145 Limitarea, suspendarea și retragerea scrisorii de aprobare

21B.150 Evidența documentelor

CAPITOLUL G — APROBAREA ÎNȚREPRINDERII DE
PRODUCȚIE

21B.220 Investigații

21B.225 Constatări

21B.230 Eliberarea certificatului

21B.235 Supraveghere continuă

21B.240 Modificarea aprobării întreprinderii de producție

21B.245 Suspendarea și retragerea aprobării întreprinderii de
producție

21B.260 Evidența documentelor

CAPITOLUL H — CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI
CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE RESTRICȚIONATE

21B.320 Investigații

21B.325 Eliberarea certificatelor de navigabilitate

21B.326 Certificatul de navigabilitate

21B.327 Certificatul de navigabilitate restricționat

21B.328 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor
specificații de navigabilitate specifice – Eliberarea
autorizației de proiectare și a certificatului de navigabilitate
restricționat în cazul revocării sau restituirii certificatului de
omologare de tip

21B.330 Suspendarea și retragerea certificatelor de navigabilitate și a certificatelor de navigabilitate restricționate

21B.345 Evidența documentelor

CAPITOLUL I — CERTIFICATE DE ZGOMOT

21B.420 Investigații

21B.425 Eliberarea certificatelor de zgomot

21B.430 Suspendarea și retragerea certificatului de zgomot

21B.445 Evidența documentelor

CAPITOLUL J — APROBAREA ÎNTREPRINDERII DE PROIECTARE

CAPITOLUL K — REPERE ȘI DISPOZITIVE

(CAPITOLUL L — *NU SE APLICĂ*)

CAPITOLUL M — REPARAȚII

(CAPITOLUL N — *NU SE APLICĂ*)

CAPITOLUL O — AUTORIZAȚII ETSO

CAPITOLUL P — AUTORIZAȚIA DE ZBOR

21B.520 Investigația

21B.525 Eliberarea autorizațiilor de zbor

21B.530 Retragerea autorizațiilor de zbor

21B.545 Evidența datelor

CAPITOLUL Q — IDENTIFICAREA PRODUSELOR, REPERELOR ȘI DISPOZITIVELOR

APENDICE – FORMULARE EASA”;

- (2) numerotarea punctului 21A.1 se modifică în 21A.1A
- (3) se introduce un punct nou 21A.1B, după cum urmează:

„21A.1B Terminologie

În sensul punctelor 21A.3 și 21A.3B, certificatele de omologare de tip, certificatele de omologare restricționate, certificatele de omologare de tip suplimentare, certificatele de omologare restricționate suplimentare, autorizațiile ETSO și aprobările proiectului de reparație majoră sunt considerate <autorizații privind proiecte majore>.”

- (4) punctul 21A.3 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.3A Avarii, funcționare necorespunzătoare și defecțiuni

- (a) Sistemul de colectare, verificare și analiză a datelor. Titularul unei autorizații privind proiecte majore trebuie să aibă un sistem de colectare, verificare și analiză a rapoartelor și informațiilor privitoare la avarii, funcționare necorespunzătoare, defecțiuni sau alte evenimente care afectează sau pot afecta menținerea navigabilității produsului, reperului sau dispozitivului prevăzute de autorizația privind proiectele

majore. Informațiile privitoare la acest sistem se aduc la cunoștința tuturor utilizatorilor identificați ai produsului, reperului sau dispozitivului și, la cerere, oricărei persoane autorizate în temeiul altor norme de aplicare asociate.

(b) Raportarea către agenție.

1. Titularul unei autorizații privind proiecte majore sau al unei autorizații privind proiectul aeronavei, în temeiul punctului 21A.191, raportează agenției toate avariile, funcționarea necorespunzătoare, defecțiunile sau alte evenimente legate de un produs, un reper sau un dispozitiv prevăzute de autorizația privind proiecte majore sau de autorizația privind proiectul aeronavei, în temeiul punctului 21A.191, și care sunt de natură să pună în pericol siguranța.
2. Aceste raportări se elaborează în forma și modul stabilite de către agenție în cel mai scurt timp și, în orice situație, se transmit în cel mult 72 de ore de la identificarea oricărei stări care periclitează siguranța, cu excepția cazurilor în care situații excepționale împiedică acest lucru.

(c) Investigarea evenimentelor raportate.

1. În cazul în care un eveniment raportat în temeiul literei (b) sau al punctului 21A.129 litera (f) subpunctul 2 sau al punctului 21A.165 litera (f) subpunctul 2 este rezultatul unei deficiențe de proiectare sau de producție, titularul unei autorizații privind proiecte majore sau al unei autorizații privind proiectul aeronavei în temeiul punctului 21A.191 sau, după caz, producătorul investighează cauza deficienței și comunică agenției rezultatele investigației sale și orice măsură pe care o întreprinde sau pe care o propune pentru remedierea deficienței respective.
2. În cazul în care agenția consideră necesară o acțiune de remediere a deficienței, titularul autorizației privind proiecte majore sau al autorizației privind proiectul aeronavei transmite agenției datele relevante.”

(5) La punctul 21A.3B, litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) În cazul în care agenția trebuie să emită dispoziții privind navigabilitatea pentru a remedia condițiile care afectează siguranța menționate la litera (b) sau pentru a cere efectuarea unui control, titularul unei autorizații privind proiecte majore:

1. propune acțiunile de remediere sau controalele necesare ori ambele și prezintă agenției propuneri detaliate, în vederea aprobării.
2. după aprobarea de către agenție a propunerilor menționate la punctul 1, aduce la cunoștința tuturor operatorilor sau proprietarilor identificați ai produsului, reperului sau dispozitivului și, la cerere, oricărei persoane care trebuie să se conformeze dispozițiilor privind navigabilitatea, datele descriptive corespunzătoare și instrucțiunile pentru îndeplinirea acestor propuneri.”

- (6) punctul 21A.4 se înlocuiește cu următorul text:

21A.4 Coordonarea între proiectare și producție

Titularul unei autorizații privind proiecte majore, al unei autorizații pentru proiectul aeronavei în temeiul punctului 21A.191 sau a unei aprobări pentru un proiect de reparații minore colaborează cu întreprinderea de producție, după cum este necesar, pentru a asigura:

- (a) coordonarea eficientă a etapelor de proiectare și a celor de producție, conform dispozițiilor de la punctele 21A.122 sau 21A.133 sau 21A.165 litera (c) subpunctul 2, după caz; și
- (b) menținerea în permanență a navigabilității produsului, reperului sau dispozitivului.

- (7) se introduce un nou punct 21A.12, după cum urmează:

„21A.12 Certificatul de omologare restricționat

Un certificat de omologare restricționat pentru o aeronavă poate fi solicitat dacă un certificat de omologare de tip este necorespunzător și aeronava este proiectată pentru un scop despre care agenția consideră că justifică abateri de la cerințele esențiale ale anexei 1 a regulamentului de bază sau motorul ori elicea instalate pe aeronavă nu au un certificat de omologare de tip.”

- (8) punctul 21A.17 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.17 Condițiile aplicabile ale omologării de tip

- (a) Condițiile aplicabile ale omologării de tip care se notifică în vederea eliberării unui certificat de omologare de tip sau a unui certificat de omologare restricționat înseamnă:
  - 1. Codul de navigabilitate aplicabil stabilit de agenție, în vigoare la data solicitării certificatului, cu excepția cazurilor în care:
    - (i) se specifică altfel de către agenție; sau
    - (ii) conformitatea cu modificări intrate în vigoare ulterior este aleasă de solicitant sau impusă în temeiul literelor (c) și (d); sau
    - (iii) pentru certificatele de omologare restricționate, cu excepția alineatelor din codul de navigabilitate aplicabil pe care agenția le găsește necorespunzătoare pentru scopul pentru care va fi folosită aeronava și inclusiv posibile condiții alternative.
  - 2. Orice condiție specială prevăzută în conformitate cu punctul 21A.16B litera (a).
- (b) Cererea de omologare de tip sau cererea de omologare restricționată pentru avioane de mare capacitate și giravioane mari este valabilă timp de cinci ani, iar cererea de omologare pentru orice alt tip de certificate de omologare de tip sau certificate de omologare restricționate este valabilă pe o perioadă de trei ani, cu excepția cazurilor în care solicitantul arată, la data cererii, că produsul său necesită o perioadă mai mare de proiectare, dezvoltare și testare, iar agenția aprobă o perioadă mai mare.

- (c) În cazul în care nu a fost eliberat un certificat de omologare de tip sau un certificat de omologare restricționat sau în cazul în care este evident că nu va fi eliberat un certificat de omologare de tip sau un certificat de omologare restricționat, în limita de timp stabilită conform literei (b); solicitantul poate:
1. să prezinte o nouă cerere de omologare de tip sau de omologare restricționată și să se conformeze tuturor dispozițiilor de la litera (a) care se aplică unei cereri inițiale; sau
  2. să solicite o prelungire a cererii de omologare de tip sau de omologare restricționată și să se conformeze codurilor de navigabilitate aplicabile, în vigoare la o dată, selectată de solicitant, care să nu fie anterioară datei care precede data de eliberare a certificatului de omologare de tip sau de omologare restricționat, în limita de timp stabilită la litera (b) pentru cererea inițială.
- (d) În cazul în care solicitantul decide să se conformeze unei modificări aduse codurilor de navigabilitate, care este în vigoare după depunerea cererii pentru eliberarea unui certificat de omologare de tip sau a unui certificat de omologare restricționat, solicitantul trebuie să se conformeze și altor modificări pe care agenția le consideră în legătură directă.”
- (9) punctul 21A.18 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.18 Stabilirea cerințelor aplicabile privind protecția mediului și a specificațiilor de omologare aplicabile

- (a) Cerințele privind nivelul de zgomot aplicabile pentru eliberarea unui certificat de omologare de tip sau a unui certificat de omologare restricționat pentru o aeronavă sunt prevăzute în conformitate cu dispozițiile capitolului 1 anexa 16 volumul I partea a II-a a Convenției de la Chicago și:
1. pentru avioane cu reacție subsonice, în volumul I partea a II-a, capitolele 2, 3 și 4, după caz;
  2. pentru avioane cu turbopropulsie, în volumul I partea a II-a, capitolele 3, 4, 5, 6 și 10, după caz;
  3. pentru elicoptere, în volumul I partea a II-a, capitolele 8 și 11, după caz; și
  4. pentru avioane supersonice, în volumul I partea a II-a capitolul 12, după caz.
- (b) Cerințele privind emisiile de gaze aplicabile în vederea eliberării unui certificat de omologare de tip pentru aeronavă și motor sunt prevăzute în anexa 16 la Convenția de la Chicago:
1. pentru prevenirea emisiei intenționate de carburanți în atmosferă, în volumul II partea a II-a capitolul 2;
  2. pentru emisiile provenite de la motoarele turboreactoare și turbopropulsoare pentru propulsie numai la viteze subsonice, în volumul II partea a III-a capitolul 2; și

3. pentru emisiile provenite de la motoarele turboreactoare și turbopropulsoare pentru propulsie numai la viteze supersonice, în volumul II partea a III-a capitolul 3.
- (c) Agenția emite, în conformitate cu articolul 14 din regulamentul de bază, specificații privind omologarea care prevăd mijloace acceptabile pentru a demonstra conformitatea cu cerințele privind zgomotul și emisiile, stabilite la literele (a), respectiv (b).”
- (10) punctul 21A.19 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.19 Modificări care necesită un nou certificat de omologare de tip sau un nou certificat de omologare restricționat

Orice persoană fizică sau juridică ce propune modificarea unui produs trebuie să solicite un nou certificat de omologare de tip sau un nou certificat de omologare restricționat în cazul în care agenția consideră că importanța modificării proiectului, puterii, tracțiunii sau masei impune o investigație completă a conformității cu condițiile aplicabile ale omologării de tip.”

- (11) punctul 21A.21 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.21 Eliberarea unui certificat de omologare de tip sau a unui certificat de omologare restricționat

Solicitantul are dreptul să dețină un certificat de omologare al produsului sau un certificat de omologare restricționat al aeronavei, eliberate de agenție, în următoarele condiții:

- (a) și-a demonstrat capacitatea în conformitate cu punctul 21A.14;
- (b) a prezentat declarația menționată la punctul 21A.20 litera (b); și
- (c) demonstrează că:
1. produsul care trebuie certificat este conform cu condițiile aplicabile ale omologării de tip și cu cerințele privind protecția mediului stabilite în conformitate cu punctele 21A.17 și 21A.18;
  2. toate dispozițiile privind navigabilitatea la care produsul nu se conformează sunt compensate de factori care asigură un nivel de siguranță echivalent;
  3. nu există nicio particularitate sau caracteristică din cauza căror produsul nu prezintă siguranță pentru utilizările pentru care se solicită certificarea; și
  4. solicitantul certificatului de omologare de tip sau al certificatului de omologare restricționat a declarat în mod explicit intenția sa de a se conforma dispozițiilor de la punctul 21A.44.
- (d) În cazul omologării aeronavelor, atât motorul cât și elicea sau ambele, atunci când sunt instalate pe aeronavă, trebuie să aibă un certificat de omologare de tip emis ori stabilit în conformitate cu prezentul regulament.
- (e) În cazul certificării de omologare restricționate, motorul sau elicea ori ambele, atunci când sunt instalate pe aeronavă, trebuie:

1. să aibă un certificat de omologare de tip emis ori stabilit în conformitate cu prezentul regulament; sau
2. să demonstreze conformitatea cu specificațiile de omologare necesare pentru asigurarea siguranței aeronavei în zbor.”

(12) punctul 21A.23 se anulează

(13) la punctul 21A.35, litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) Probele în zbor efectuate în scopul obținerii unui certificat de omologare de tip sau al unui certificat de omologare restricționat se pun în practică în conformitate cu condițiile de testare specificate de către agenție.”

(14) punctul 21A.41 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.41 Certificatul de omologare de tip și certificatul de omologare restricționat

Se consideră că atât certificatul de omologare de tip, cât și certificatul de omologare restricționat includ proiectul de omologare, limitele de utilizare, fișa tehnică a certificatului de omologare de tip din punct de vedere al navigabilității și emisiilor, condițiile aplicabile ale omologării de tip și cerințele de protecție a mediului, pe baza cărora agenția înregistrează conformitatea și celelalte condiții sau restricții prevăzute pentru produs în specificațiile de certificare și în cerințele aplicabile privind protecția mediului și, în cazul unui certificat de omologare restricționat, orice limitări suplimentare ale utilizării legate de scop și orice lipsă a conformității cu Anexa 8 la Convenția de la Chicago. În plus, certificatul de omologare de tip și certificatul de omologare restricționat ale aeronavei includ fișa tehnică a certificatului de omologare pentru nivelul de zgomot. Fișa tehnică a certificatului de omologare de tip pentru motor include înregistrarea conformității emisiilor.”

(15) punctul 21A.44 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.44 Obligațiile titularului

Fiecare titular al unui certificat de omologare de tip sau certificat de omologare restricționat:

- (a) își asumă obligațiile stabilite la punctele 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.55, 21A.57 și 21A.61; și, în acest scop, continuă să îndeplinească cerințele de calificare pentru eligibilitate în temeiul punctului 21A.14 sau, ca procedură alternativă, cere acordul agenției pentru folosirea unor proceduri care stabilesc activități în vederea îndeplinirii acestor obligații; și
- (b) specifică marcajul în conformitate cu capitolul Q; și
- (c) raportează către agenție a oricărei neîndepliniri a obligațiilor impuse în temeiul prezentului capitol B.”

(16) punctul 21A.47 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.47 Transfer

Transferul unui certificat de omologare de tip sau al unui certificat de omologare restricționat se poate face numai către o persoană fizică sau juridică ce își poate asuma obligațiile menționate la punctul 21A.44 și care, în acest scop, și-a demonstrat capacitatea de a îndeplini criteriile de la punctul 21A.44 litera (a).”

(17) punctul 21A.51 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.51 Durata și menținerea valabilității

- (a) Certificatul de omologare de tip și certificatul de omologare restricționat se eliberează pe durată nelimitată. Acestea rămân valabile, nefiind restituite sau revocate, în baza procedurilor administrative aplicabile, stabilite de către agenție.
- (b) În caz de suspendare sau retragere, certificatul de omologare de tip și certificatul de omologare restricționat se restituie agenției.”

(18) titlul capitolului E se înlocuiește cu următorul:

„CAPITOLUL E – CERTIFICATE DE OMOLOGARE SUPLIMENTARE ȘI CERTIFICATE DE OMOLOGARE RESTRICȚIONATE”

(19) punctul 21A.111 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.111 Domeniu de aplicare

Prezentul capitol stabilește procedura de aprobare a modificărilor majore ale proiectelor de tip în conformitate cu procedura de certificare suplimentară și pentru aprobarea modificărilor majore la o aeronavă în conformitate cu certificarea de omologare restricționată suplimentară și stabilește drepturile și obligațiile solicitanților și titularilor acestor certificări.”

(20) se introduce un punct nou 21A.113B după cum urmează:

„21A.113B Certificatul de omologare restricționat suplimentar

- (a) Un certificat de omologare restricționat suplimentar pentru o modificare majoră la proiectul de tip al unei aeronave poate fi solicitat dacă
  1. un certificat de omologare de tip suplimentar sau o autorizație pentru o modificare majoră sunt inadecvate; și
  2. aeronava este modificată pentru un scop despre care agenția consideră că justifică abateri de la cerințele esențiale ale anexei 1 la regulamentul de bază.
- (b) Alineatele 21A.112, 21A.112B, 21A.113, 21A.116, 21A.117, 21A.118A, 21A.118B, 21A.119 și 21A.120 se aplică pentru cererile pentru un certificat de omologare restricționat suplimentar.
- (c) Specificațiile de certificare aplicabile sunt cele stabilite în temeiul punctului 21A.101, cu excepția alineatelor din codul de navigabilitate aplicabil pe care agenția le consideră inadecvate scopului pentru care va fi folosită aeronava și inclusiv posibile condiții alternative.
- (d) Solicitantul are dreptul să dețină un certificat de omologare restricționat suplimentar emis de agenție după ce:

1. s-a demonstrat că aeronava modificată este conformă cu specificațiile de certificare, așa cum apar la subalineatul (c) de mai sus și cu cerințele de protecție a mediului aplicabile prin:
    - (i) trimiterea către agenție a unor date substanțiale împreună cu toate datele descriptive necesare pentru detalierea proiectului de omologare de tip;
    - (ii) declararea conformității cu specificațiile de certificare și cu cerințele de protecție a mediului aplicabile, punând la dispoziția agenției documentele justificative pentru o astfel de declarație;
    - (iii) întocmirea declarației de la subalineatul (d) punctul (1) subpunctul (ii) în temeiul dispozițiilor de la capitolul J, în cazul în care solicitantul deține o autorizație privind întreprinderea de proiectare adecvată;
    - (iv) conformitatea cu punctul 21A.33 și, după caz, cu punctul 21A.35.
  2. și-a demonstrat capacitatea în temeiul punctului 21A.112B;
  3. dacă este cazul, în temeiul punctului 21A.113 litera (b), solicitantul este parte a unui contract cu un titular de certificat de omologare de tip,
    - (i) titularul de certificat de omologare de tip a anunțat că nu are nicio obiecție tehnică cu privire la informațiile transmise în temeiul punctului 21A.93; și
    - (ii) titularul de certificat de omologare de tip este de acord să colaboreze cu titularul de certificat de omologare de tip suplimentar pentru asigurarea îndeplinirii tuturor obligațiilor privind navigabilitatea continuă a produsului modificat prin conformitatea cu punctele 21A.44 și 21A.118A.
  4. în cazul unui certificat de omologare restricționat suplimentar cu referire la instalarea motorului sau a elicei, la motor sau elice ori la ambele:
    - (i) trebuie să aibă un certificat de omologare de tip emis ori stabilit în conformitate cu prezentul regulament; sau
    - (ii) trebuie să-și demonstreze conformitatea cu specificațiile de certificare necesare pentru asigurarea siguranței în zbor a aeronavei.
- (e) Certificatul de omologare restricționat suplimentar specifică orice limitări suplimentare pentru utilizarea legată de scop.”

(21) punctul 21A.118A se înlocuiește cu următorul text:

„21A.118A Obligații și marcaj EPA

Fiecare titular al unui certificat de omologare de tip suplimentar sau al unui certificat de omologare restricționat suplimentar:

- (a) își asumă obligațiile:

1. stabilite la punctele 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.105, 21A.119 și 21A.120;
  2. implicite, în cadrul colaborării cu titularul certificatului de omologare de tip în conformitate cu punctul 21A.115 litera (c) subpunctul (2);
- și, în acest scop, continuă să îndeplinească criteriile de la punctul 21A.112B
- (b) specifică marca, inclusiv literele EPA, în conformitate cu punctul 21A.804 litera (a).
  - (c) raportează către agenție orice neîndeplinire a obligațiilor impuse prin prezentul capitol E.”
- (22) punctul 21A.118B se înlocuiește cu următorul text:
- „21A.118B Durata și menținerea valabilității**
- (a) Certificatul de omologare de tip suplimentar și certificatul de omologare restricționat suplimentar se eliberează pe durată nelimitată. Acestea rămân valabile, nefiind restituite sau revocate, în baza procedurilor administrative aplicabile, stabilite de către agenție.
  - (b) În caz de suspendare sau retragere, certificatul de omologare de tip suplimentar și certificatul de omologare restricționat suplimentar se restituie agenției.”
- (23) punctul 21A.173 se înlocuiește cu următorul text:
- „21A.173 Clasificare**
- (a) Certificatele de navigabilitate se emit pentru aeronava care este conformă cu un certificat de omologare de tip, eliberat în conformitate cu prezenta parte.
  - (b) Certificatele de navigabilitate restricționate se emit pentru aeronava:
    1. care este conformă cu un certificat de omologare restricționat, eliberat în conformitate cu prezenta parte; sau
    2. care este conformă cu un certificat de omologare de tip, suplimentat printr-un certificat de omologare restricționat suplimentar, eliberate în conformitate cu prezenta parte; sau
    3. care a demonstrat agenției că se află în conformitate cu specificațiile de navigabilitate specifice, asigurând un nivel optim de siguranță.”
- (24) punctul 21A.174 se înlocuiește cu următorul text:
- „21A.174 Cerere**
- (a) Conform punctului 21A.172, o cerere pentru un certificat de navigabilitate sau pentru un certificat de navigabilitate restricționat se efectuează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă a statului membru în care se face înmatricularea.
  - (b) Fiecare cerere pentru un certificat de navigabilitate sau certificat de navigabilitate restricționat include:

1. clasa certificatului de navigabilitate pentru care se face cererea;
2. în ceea ce privește o aeronavă nouă:
  - (i) o declarație de conformitate:
    - eliberată în temeiul punctului 21A.163 litera (b); sau
    - eliberată în temeiul punctului 21A.130 și validată de autoritatea competentă,
    - sau, pentru o aeronavă importată, o declarație, semnată de autoritatea exportatoare, care certifică faptul că aeronava este conformă cu un proiect aprobat de agenție
  - (ii) un deviz de masă și centraj, însoțit de instrucțiuni de încărcare.
  - (iii) manualul de zbor, atunci când existența sa este impusă de codul de navigabilitate aplicabil pentru aeronava implicată.
3. în ceea ce privește o aeronavă folosită:
  - (i) care provine dintr-un stat membru, un certificat de navigabilitate eliberat în conformitate cu partea M.
  - (ii) care provine dintr-un stat nemembru:
    - o declarație din partea autorității competente a statului în care este sau a fost înmatriculată aeronava, care să reflecte starea de navigabilitate a aeronavei în registrul său, în momentul transferului.
    - un deviz de masă și centraj, însoțit de instrucțiuni de încărcare.
    - manualul de zbor, atunci când existența sa este impusă de codul de navigabilitate aplicabil pentru aeronava implicată.
    - înregistrări istorice, pentru a stabili standardul de producție, modificare și întreținere a aeronavei, inclusiv toate limitele asociate cu un certificat de navigabilitate restricționat, conform reglementărilor statului membru în care aeronava este sau a fost înmatriculată.
    - o recomandare pentru eliberarea unui certificat de navigabilitate sau a unui certificat de navigabilitate restricționat și a unui certificat de revizuire a navigabilității, în urma unei revizurii a navigabilității în conformitate cu partea M.
- (c) Fiecare cerere pentru un certificat de navigabilitate restricționat pentru o aeronavă al cărei certificat de navigabilitate s-a invalidat în urma concretizării unui certificat de omologare restricționat suplimentar, include o recomandare în vederea eliberării unui certificat de revizuire a navigabilității, în urma unei revizurii a navigabilității în conformitate cu partea M.
- (d) În afara cazului în care s-a convenit altfel, declarațiile menționate la litera (b) subpunctul 2 paragraful (i) și litera (b) subpunctul 3 paragraful (ii) se emit într-un termen de cel mult 60 de zile înainte de prezentarea

aeronavei la autoritatea competentă a statului membru în care se face înmatricularea.”

(25) punctul 21A.177 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.177 Amendamente sau modificări

Un certificat de navigabilitate sau un certificat de navigabilitate restricționat poate fi revizuit sau modificat numai de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea.”

(26) punctul 21A.179 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.179 Transfer și reemitere în statele membre

(a) În cazul în care proprietatea unei aeronave s-a schimbat:

1. în cazul în care rămâne înmatriculată în același registru, certificatul de navigabilitate sau certificatul de navigabilitate restricționat se transferă împreună cu aeronava;
2. în cazul în care aeronava este înmatriculată în alt stat membru, certificatul de navigabilitate sau certificatul de navigabilitate restricționat se emite:
  - (i) la prezentarea fostului certificat de navigabilitate sau a unui certificat de navigabilitate restricționat și a unui certificat valid de revizuire a navigabilității, eliberat în conformitate cu partea M; și
  - (ii) la îndeplinirea dispozițiilor de la punctul 21A.175.

(b) În cazul în care proprietatea unei aeronave s-a schimbat și aeronava deține un certificat de navigabilitate restricționat în baza unei autorizații de proiectare sau stabilit în conformitate cu punctele 21A.191, 21A.194A sau 21A.194B, autorizația de proiectare se transferă de asemenea noului proprietar.”

(27) punctul 21A.180 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.180 Inspecții

Solicitantul sau titularul certificatului de navigabilitate sau al certificatului de navigabilitate restricționat asigură accesul la aeronava pentru care va fi sau a fost emis respectivul certificat de navigabilitate, la cererea autorității competente a statului membru în care s-a făcut înmatricularea. ”

(28) punctul 21A.181 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.181 Durata și menținerea valabilității

(a) Un certificat de navigabilitate se eliberează pe o perioadă nelimitată. Acesta rămâne valabil în următoarele condiții:

1. conformitatea cu proiectul de tip aplicabil și cu cerințele de menținere a navigabilității; și
2. aeronava să rămână înmatriculată în același registru; și
3. certificatul de omologare de tip, în baza căruia este eliberat certificatul de navigabilitate, să nu fie invalidat anterior în condițiile prevăzute la punctul 21A.51.

4. certificatul să nu fie restituit, retras sau revocat.
  5. aeronava să nu fi fost modificată în conformitate cu un certificat de omologare restricționat suplimentar.
- (b) Un certificat de navigabilitate restricționat se emite pe o perioadă nelimitată. Acesta rămâne valabil în următoarele condiții:
1. conformitatea cu proiectul de tip aplicabil și cu cerințele de menținere a navigabilității; și
  2. aeronava să rămână înmatriculată în același registru; și
  3. autorizațiile de proiectare în temeiul cărora acesta este eliberat să nu fi fost restituite sau revocate în temeiul punctelor 21A.51, 21A.118B sau 21A.191 litera (d), după caz; și
  4. certificatul să nu fie restituit, retras sau revocat.
- (c) În caz de suspendare sau retragere, certificatul se înapoiază autorității competente a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.”
- (29) punctul 21A.182 se înlocuiește cu următorul text:

„21A.182 Identificarea aeronavei

Fiecare solicitant al unui certificat de navigabilitate sau al unui certificat de navigabilitate restricționat în temeiul prezentului capitol trebuie să demonstreze că aeronava sa este identificată în conformitate cu capitolul Q.”

- (30) se introduce un punct nou 21A.183 după cum urmează:

„21A.183 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Cerere de autorizare a proiectului

- (a) În cazul în care un certificat de omologare de tip și un certificat de omologare restricționat nu sunt adecvate, solicitantul unui certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice este eligibil pentru solicitarea unei autorizații de proiectare în temeiul prezentului alineat.
  - (b) Solicitantul își demonstrează capacitatea prin deținerea unei autorizații privind întreprinderea de proiectare, emisă de agenție în conformitate cu capitolul J. Ca o procedură alternativă de demonstrare a capacității, solicitantul poate obține acordul agenției pentru utilizarea procedurilor care stabilesc practici de proiectare specifice, resurse și un ciclu de activități necesare pentru conformitatea cu punctele 21A.187, 21A.189, 21A.191, 21A.195, 21A.196 și 21A.197.
  - (c) O cerere de autorizare a proiectului pentru o aeronavă eligibilă pentru obținerea unui certificat de navigabilitate restricționat în baza specificațiilor de navigabilitate specifice este elaborată în modul și forma stabilite de către agenție.
  - (d) Cererea include o schiță tridimensională a aeronavei și date preliminare de bază, inclusiv caracteristicile de operare și limitările propuse.”
- (31) se introduce un punct nou 21A.185 după cum urmează:

„21A.185 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Stabilirea specificațiilor de navigabilitate specifice și a cerințelor privind protecția mediului

- (a) Pentru cererea de autorizare a proiectului pentru o aeronavă eligibilă pentru obținerea unui certificat de navigabilitate restricționat în baza specificațiilor de navigabilitate specifice, agenția va anunța specificații specifice de navigabilitate care să asigure o siguranță corespunzătoare;
  - (b) Cerințele privind protecția mediului aplicabile și specificațiile de certificare sunt cele prevăzute la punctul 21A.18.”
- (32) se introduce un punct nou 21A.187 după cum urmează:

„21A.187 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Conformitate cu specificațiile de navigabilitate specifice și cu cerințele privind protecția mediului

- (a) Solicitantul unei autorizații de proiectare pentru o aeronavă eligibilă pentru obținerea unui certificat de navigabilitate restricționat în baza specificațiilor de navigabilitate specifice demonstrează conformitatea cu specificațiile specifice de navigabilitate și cerințele privind protecția mediului, proiectate în conformitate cu punctul 21A.185 și pune la dispoziția agenției mijloacele prin care s-a demonstrat conformitatea.
  - (b) Solicitantul declară că s-a demonstrat conformitatea cu specificațiile de navigabilitate specifice și cerințele privind protecția mediului, în conformitate cu punctul 21A.185.
  - (c) Declarația de la subpunctul (b) se elaborează în conformitate cu dispozițiile de la capitolul J sau cu procedurile alternative de autorizare a întreprinderii de proiectare.”
- (33) se introduce un punct nou 21A.189 după cum urmează:

„21A.189 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Autorizația de proiectare a aeronavei

Solicitantul are dreptul să dețină o autorizație de proiectare a aeronavei eliberată de agenție după ce:

- (a) trimite declarația prevăzută la punctul 21A.187 litera (b); și
- (b) se demonstrează că:
  1. aeronava care urmează a fi aprobată îndeplinește specificațiile de navigabilitate specifice și cerințele privind protecția mediului proiectate în conformitate cu punctul 21A.185;
  2. nicio trăsătură sau caracteristică a aeronavei nu o face nesigură pentru utilizările pentru care se cere aprobarea; și
  3. motorul sau elicea, ori ambele, atunci când sunt instalate pe aeronavă:

- (i) au un certificat de omologare de tip emis ori stabilit în conformitate cu prezentul regulament; sau
- (ii) s-a demonstrat că îndeplinesc specificațiile de navigabilitate specifice care asigură o siguranță corespunzătoare.”

(34) se introduce un punct nou 21A.191 după cum urmează:

„21A.191 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Obligațiile titularului autorizației de proiectare

- (a) Titularul unei autorizații de proiectare pentru o aeronavă raportează agenției toate avariile, funcționarea necorespunzătoare, defecțiunile sau alte evenimente legate de aeronavă, prevăzute de autorizația de proiectare, și care sunt sau pot fi de natură să pună în pericol siguranța. Aceste raportări se elaborează în forma și modul stabilite de către agenție, în cel mai scurt timp și, în orice situație, se transmit în cel mult 72 de ore de la identificarea oricărei stări care periclitizează siguranța, cu excepția cazurilor în care situații excepționale împiedică acest lucru.
- (b) În cazul în care un eveniment raportat în temeiul alineatului (a) este rezultatul unei deficiențe de proiectare, titularul unei autorizații de proiectare investighează cauza deficienței și comunică agenției rezultatele investigației sale și orice măsură pe care o întreprinde sau pe care o propune pentru remedierea deficienței respective. Dacă agenția consideră necesară o acțiune de remediere a deficienței, titularul autorizației de proiectare transmite agenției datele relevante.
- (c) Titularul autorizației de proiectare:
  1. raportează toate informațiile relevante privind proiectarea, schițele și procesele verbale de încercare, pentru a pune la dispoziție informațiile necesare pentru asigurarea navigabilității menținute și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului aplicabile aeronavei.
  2. realizează, întreține sau actualizează, după caz, toate manualele necesare și, la cerere, pune la dispoziția agenției copii ale acestora.
  3. realizează, întreține sau actualizează, după caz, instrucțiunile de menținere a navigabilității.”

(35) se introduce un punct nou 21A.192 după cum urmează:

„21A.192 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Eliberarea autorizației de proiectare și a certificatului de navigabilitate restricționat în cazul revocării sau restituirii certificatului de omologare de tip

Prin derogare de la dispozițiile prevăzute la punctele 21A.174, 21A.183, 21A.185, 21A.187 și 21A.189:

- (a) În cazul aeronavelor pentru care certificatul de omologare (restricționat) este restituit sau revocat dintr-un motiv care nu are legătură cu siguranța proiectului, persoana pe numele căreia a fost

înmatriculată aeronava poate solicita o autorizație de proiectare a aeronavei.

- (b) Solicitantul unei autorizații de proiectare a aeronavei își demonstrează capacitatea prin deținerea unei autorizații privind întreprinderea de proiectare emisă de către agenție, în conformitate cu dispozițiile de la capitolul J. Ca procedură alternativă pentru demonstrarea capacității sale, solicitantul poate cere acordul agenției pentru folosirea unor proceduri care stabilesc activități, în vederea conformității cu punctele 21A.191, 21A.196 și 21A.197.
  - (c) Dacă agenția este mulțumită de faptul că solicitantul se conformează subpunctului (b), aceasta emite autorizația de proiectare pentru aeronavă, care este reprezentată de certificatul de omologare (restricționat), înainte de a fi revocat sau restituit, plus dispozițiile de navigabilitate aplicabile la momentul respectiv, în afara cazului în care agenția constată că o astfel de autorizație de proiectare nu asigură o siguranță corespunzătoare. Dispozițiile privind condițiile aplicabile certificării de omologare de tip originale sunt considerate a fi specificațiile de navigabilitate specifice, în temeiul cărora se aprobă proiectul.
  - (d) În conformitate cu punctul 21A.172, o cerere pentru un certificat de navigabilitate restricționat se adresează autorității competente din statul membru în care s-a efectuat înmatricularea, în modul și forma stabilite de către respectiva autoritate.”
- (36) se introduce un punct nou 21A.193 după cum urmează:

„21A.193 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Eliberarea certificatelor de navigabilitate restricționate rezultând din revocarea certificatelor de omologare de tip

Prin derogare de la dispozițiile prevăzute la punctele 21A.174, 21A.183, 21A.185, 21A.187, 21A.189 și 21A.192:

- (a) În cazul aeronavei prevăzute la punctul 21A.14 litera (b), pentru care s-a revocat certificatul de omologare (restricționat) din cauza lipsei unui titular al unui certificat de omologare de tip, se consideră că s-a emis o autorizație de proiectare a aeronavei către proprietarul acesteia. Autorizația de proiectare este reprezentată de certificatul de omologare (restricționat), înainte de a fi revocat sau restituit, plus dispozițiile de navigabilitate aplicabile la momentul respectiv, în afara cazului în care agenția constată că o astfel de autorizație de proiectare nu asigură o siguranță corespunzătoare. Dispozițiile privind condițiile aplicabile certificării de omologare de tip originale sunt considerate a fi specificațiile de navigabilitate specifice, în temeiul cărora proiectul se consideră aprobat.
- (b) În conformitate cu punctul 21A.172, o cerere pentru un certificat de navigabilitate restricționat se adresează autorității competente din statul membru în care s-a efectuat înmatricularea, în modul și forma stabilite de către respectiva autoritate.”

(37) se introduce un punct nou 21A.195 după cum urmează:

„21A.195 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Autorizația de proiectare privind conținutul și valabilitatea aeronavei

- (a) Se consideră că autorizația de proiectare a aeronavei include:
1. datele proiectului;
  2. limitările de operare;
  3. un formular-tip de autorizare pentru navigabilitate, zgomot și emisii. Dacă motorul nu are un certificat de omologare de tip, formularul-tip include și înregistrarea conformității emisiilor. Formularul-tip conține orice lipsă a conformității cu anexa 8 la Convenția de la Chicago;
  4. după caz, specificațiile de navigabilitate specifice și cerințele privind protecția mediului a căror respectare o înregistrează agenția;
  5. orice alte condiții sau limitări prescrise pentru aeronavă și, după caz, motorul și elicea, în specificațiile de navigabilitate specifice și cerințele privind protecția mediului; și
  6. orice limitări suplimentare pentru utilizarea asociată cu certificatul de navigabilitate restricționat.
- (b) Autorizația de proiectare se emite pe durată nelimitată. Aceasta rămâne valabilă, nefiind restituită sau revocată, în baza procedurilor administrative aplicabile, stabilite de către agenție.
- (c) În caz de restituire sau revocare, atestatul autorizației de proiectare a aeronavei se returnează agenției.”

(38) se introduce un punct nou 21A.196 după cum urmează:

„21A.196 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Autorizarea modificărilor la proiectul aeronavei

- (a) Modificările la proiectul unei aeronave pentru care s-a emis un certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice se clasifică în minore și majore, în conformitate cu punctul 21A.91.
- (b) Modificările majore se aprobă de către agenție, în conformitate cu punctul 21A.189.
- (c) Modificările minore se aprobă de către agenție sau o întreprindere de proiectare omologată, în conformitate cu punctul 21A.189.”

(39) se introduce un punct nou 21A.197 după cum urmează:

„21A.197 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Autorizația privind proiectul de reparații

- (a) Proiectele de reparații ale unei aeronave pentru care s-a emis un certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de

navigabilitate specifice se clasifică în minore și majore, în conformitate cu punctul 21A.435 litera (a).

- (b) Proiectele de reparații majore se aprobă de către agenție, în conformitate cu punctul 21A.189.
  - (c) Proiectele de reparații minore se aprobă de către agenție sau o întreprindere de proiectare omologată, în conformitate cu punctul 21A.189.”
- (40) litera (a) subpunctul 1. de la punctul 21A.211 se înlocuiește cu următorul text:
- 1. conformitatea cu cerințele aplicabile în ceea ce privește proiectul, protecția mediului și menținerea navigabilității; și
- (41) punctul 21B.327 se înlocuiește cu următorul text:

„21B.327 Certificat de navigabilitate restricționat

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea emite un certificat de navigabilitate restricționat pentru:
  - 1. o aeronavă nouă, la prezentarea documentației necesare în temeiul punctului 21A.174 litera (b) subpunctul 2, care demonstrează faptul că aeronava este conformă cu un proiect aprobat de agenție în baza unui certificat de omologare restricționat, a unui certificat de omologare de tip, suplimentat cu un certificat de omologare restricționat suplimentar sau în conformitate cu specificații de certificare specifice și că poate fi exploatată în siguranță.
  - 2. o aeronavă folosită:
    - (i) la prezentarea documentației necesare în temeiul punctului 21A.174 litera (b) subpunctul 3, demonstrând următoarele:
      - (A) aeronava este conformă cu un proiect aprobat de agenție în baza unui certificat de omologare restricționat, a unui certificat de omologare de tip, suplimentat cu un certificat de omologare restricționat suplimentar sau în conformitate cu specificații de certificare specifice; și
      - (B) au fost respectate dispozițiile aplicabile privind navigabilitatea; și
      - (C) aeronava a fost inspectată conform dispozițiilor aplicabile din partea M; și
    - (ii) atunci când autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea a stabilit că aeronava este conformă cu proiectul aprobat și poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite un certificat de navigabilitate restricționat pentru o aeronavă folosită în cazul căreia certificatul de navigabilitate s-a invalidat în urma concretizării unui certificat de omologare restricționat suplimentar,

1. la prezentarea documentației necesare în temeiul punctului 21A.174 litera (c), demonstrând următoarele:
    - (i) aeronava este conformă cu un proiect aprobat de agenție în baza unui certificat de omologare de tip, suplimentat cu un certificat de omologare restricționat suplimentar; și
    - (ii) au fost respectate dispozițiile aplicabile privind navigabilitatea; și
    - (iii) aeronava a fost inspectată conform dispozițiilor aplicabile din partea M; și
  2. dacă autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea este mulțumită de faptul că aeronava este conformă proiectului aprobat și poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.
- (c) Certificatul de navigabilitate restricționat specifică limitările în exploatare definite în conformitate cu punctele 21A.41, 21A.113B litera (e) sau 21A.195 litera (a) subpunctul (6).”
- (42) se introduce un punct nou 21B.328 după cum urmează:

21B.328 Certificat de navigabilitate restricționat în baza unor specificații de navigabilitate specifice – Eliberarea autorizației de proiectare și a certificatului de navigabilitate restricționat în cazul revocării sau restituirii certificatului de omologare de tip

În conformitate cu punctul 21A.192 sau cu punctul 21A.193 și prin derogare de la punctul 21B.327, autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite un certificat de navigabilitate restricționat, la prezentarea certificatului de navigabilitate anterior valid, în afara cazului în care s-a constatat că aeronava nu se conformează autorizației de proiectare eliberate în temeiul punctului 21A.192 litera (c) sau 21A.193 litera (a), sau nu poate fi exploatată în siguranță.